

ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਸਵੈ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਔਜ਼ਾਰ

ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ - ਛੋਟੇ ਵਪਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ

ਇਹ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਚਾਅ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਇਸ ਨੂੰ **ਆਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਰ** ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰ ਅਧੀਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ **ਮੁਨਾਸਿਬ ਸੰਭਵ** ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਦਾ ਕਿਰਿਆਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਹ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਾਂ, ਪਰਚੂਨ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉਪਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਬਿਲਕੁਲ ਸਿੱਧੀ ਸਾਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਸੋਚਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਕੂੜਾ ਸਹੀ ਕੂੜੇਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਨਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਦੂਸਰੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚਾਹੀਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਵਪਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਕੁਝ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਰਸਾਇਣ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਈਧਣ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣਾ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਵਪਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਮੁਨਾਸਿਬ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦਾ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜ ਰਹੇ ਹੋਵੋ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ:

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਖਤਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ।

1. ਪਛਾਣੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਪਤਾ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।
2. ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਇਸ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਖਤਰਾ ਕਿੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ।
3. ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ।
4. ਜਾਂਚੋ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

ਖਤਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੇਖੋ [ਖਤਰੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ: ਵਪਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਗਾਈਡ](#)।

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਫਿਆਂ ਉਪਰ ਲਿਖੇ [ਛੋਟੇ ਵਪਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੂਲ](#) ਨੂੰ ਵਰਤੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਤਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਖਾਸ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਗਵਾਈ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ epa.vic.gov.au ਉਪਰ ਜਾਓ।

ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ [Sustainability Victoria](#) ਉਪਰ ਜਾਓ [ਕੂੜੇ ਅਤੇ ਦੇਬਾਰਾ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ](#) ਸਮੇਤ।

ਨੋਟ - ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੂੜਿਆਂ ਨੂੰ ਭੰਡਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਸੁੱਟਣ) ਲਈ ਈ ਪੀ ਏ ਤੋਂ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ epa.vic.gov.au ਉਪਰ ਜਾਓ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਭਾਸ਼ੀਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ 131 450 ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸੋ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਹੋ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੀਲੇਅ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, www.relay.service.gov.au ਉੱਤੇ ਜਾਓ।

EPA ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 1865
ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ

ਖੁਦ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੂਲ

ਤੁਹਾਡੇ ਵਪਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਇਸ ਟੂਲ ਨੂੰ ਵਰਤੋ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਚੰਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

□ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਕੀ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

- **ਬਿਪਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ** (ਜਿਵੇਂ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਡੁੱਲਣਾ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਵਾਜ਼) ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਸਰ (ਜਿਵੇਂ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਲਣਾ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ)।
- ਖਤਰਿਆਂ/ਅਸਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ।
- ਪਛਾਣੋ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਕਾਸ ਨਾਲੀਆਂ ਦੇ ਢੱਕਣ, ਵਪਾਰਕ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਲਾਂਟ/ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ)।
- ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

□ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋ (ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵਰਤਦੇ ਹੋ)

- ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸੰਭਾਲ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਫ਼ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੋ।
- ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ/ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।
- ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚੋ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੋ (ਜਿਵੇਂ ਰਿਸਣ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਖੜਕਦੇ ਆਦਿ)।

□ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ

- ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂਵੇਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ (ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਸਮਝਾਓ।
- ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ, ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿਓ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੂੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ)।
- ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂਵੇਂ ਖਤਰੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ।
- ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

□ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੜ੍ਹਿਆ, ਸੰਭਾਲਿਆ, ਵਰਤਿਆ, ਲਿਜਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- ਤੁਹਾਡੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡੈਟਾ ਸ਼ੀਟਾਂ) ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਰੱਖੋ।
- ਸਹੀ **ਸੰਭਾਲਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ** ਵਰਤੋ (ਜਿਵੇਂ ਬੰਨ੍ਹਣਾ), ਅਤੇ ਤੇਲਾਂ ਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲੋ।

- ਖਤਰਨਾਕ ਕੂੜੇ (ਜਿਵੇਂ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਪਦਾਰਥ, ਸਾੜਨ ਵਾਲੇ ਸਫਾਈ ਦੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ) ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੂੜੇ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋ।
- ਉਚਿੱਤ ਕੂੜਾ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋ (ਜਿਵੇਂ ਈ ਪੀ ਏ ਦੀਆਂ ਲਾਈਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਥਾਂਵਾਂ)।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਲ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਨਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਓ।
- ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ (ਜਿਵੇਂ ਕੂੜਾ, ਘੱਟਾ) ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ।
- [ਈ-ਵੇਸਟ](#) ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ।

□ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਓ

- ਮੁਨਾਸਿਬ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਲਗਾਓ (ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਵਾਲੇ ਅਲਾਰਮ ਅਤੇ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਵਾਧੂ ਤਰਲ ਦੇ ਵਗਣ ਦਾ ਅਲਾਰਮ, ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ ਆਦਿ)
- ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ 'ਨੇੜੇ' ਹੋ ਕੇ ਮੁੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।
- ਈ ਪੀ ਏ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ ਦੇ ਸਮੇਤ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ 'ਨੇੜੇ' ਹੋ ਕੇ ਮੁੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ।
- ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ।

